Söd. Nyla 27/12 45

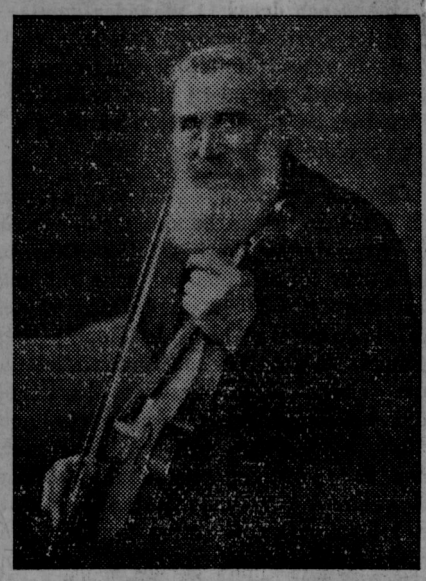

A. F. Bergström.

På juldagens morgon avled den kände spelmannen, förre byggmästaren Axel Fredrik Bergström, Hagalund, Tystberga, nära 92 år gammal. Han var född i Ludgo socken den 2 januari 1854. I unga år kom han till Sättersta, där han på sin tid drev en omfattande byggnadsverksamhet jämte lantbruk. Han hade även flera förtroendeuppdrag, bl. a. som ledamot av kyrko- och skolrådet samt god man vid lantmäteriförrättningar. Sedan Tystberga fått järnvägsstation flyttade han dit. Han var bland dem som först började bebygga området kring stationen.

Den nu bortgångne nestorn i Södermanlands spelmansförbund hade gott musikaliskt påbrå, ty både hans far och farfar var duktiga spelmän. Han har spelat på många bröllop och andra högtidligheter i bygderna. Mest var han känd i provinsen genom sitt pigga framträdande vid spelmansstämmorna. Så sent som vid årets uppspelning i samband med midsommarfesten vid nyköpingshus var han med och spelade. Han gladde sina åhörare både med stråken och med de glimtar han gav från forna tiders kalas, ty han kom gärna med små inpass härom, då han spelade. Han hade många fina utmärkelser, däribland Södermanlands spelmansförbunds märke i guld, som han fick på nittioårsdagen för sin intresserade insats för folkmusiken. Bergström tillhörde spelmansförbundet ända från dess start. Vid spelmansstämman i Malmköping 1930 hade han spelat även för konung Gustaf, och majestätet hade efter att ha hört hans gökpolska sagt: Det gjorde du bra. Genom spelmansförbundets försorg har upptecknats och för framtiden bevarats de låtar Bergström hade i arv av sin far och farfar. På äldre dagar har den nu hädangångne spelmannen ägnat sig åt fiolbyggeri, och alla hans barnbarn har fått var sin fiol av hans egen tillverkning. De instrumenten har stått sig gott inför sakkunskapen.

Bergström kunde till sena år njuta av en för hans ålder god vitalitet, men ålderdomssvaghet hade nu börjat göra sig gällande. Han slutade sitt långa liv stilla. Hans kära fiol har nu tystnat, men hans gamla låtar kommer att leva i våra bygder.

Närmast sörjande äro barn och barnbarn.

Kats. Kur 28/12 1945

Känd bygdespelman ur tiden.

A. F. Bergström, Tystberga.

Byggmästaren, fiolbyggaren och bygdespelmannen A. F. Bergström, Hagalund i Tystberga, avled på juldagen. Han var född i Ludgo och var vid sin bortgång nära 92 år. Som bygdespelman var han vida känd. Från far och farfar hade han ärvt musikalisk begåvning och melodier, som han gjort kända för vår generation och som även blivit upptecknade och delvis publicerade. Nästan in i det sista fortsatte han att traktera fiolen och deltaga i de sörmländska spelmansstämmorna, på vilka han under årens lopp erhållit priser och spelmansmärken. På sin 90-årsdag fick han Södermanlands spelmansförbunds märke i guld.

Vidare har han under många år sysslat med fiolbyggeri, och han har tillverkat många instrument, som fått sakkunnigas goda vitsord för både utseende och ton.

Den bortgångne hedersmannen, som var högt uppskattad i bygden, sörjes närmast av två söner och fyra döttrar.

Söd. Läns Tidning 2.1.46

I Tystberga kyrka jordfästes på nyårsdagen stoftet efter f. d. byggmästaren, den kände bygdespelmannen **Axel Fredrik Bergström**, Tystberga. Som inledning spelades »Åses död» av Grieg på två violiner av Södermanlands spelmansförbunds ordförande, folkskollärare Gustav Wetter, Katrineholm, och hr Gustaf Larsson, Nyköping, ackompanjerade av fru Signe Albinsson, Tystberga. Hr Larsson spelade därefter Largo av Händel. Kyrkoherde Tor Björkblom höll därpå en dödsbetraktelse och sjöng även begravningsmässan. Efter jordfästningen spelade hrr Wetter och Larsson till orgelackompanjemang »En spelemans jordafärd» av E. Öst. Vid graven talade hr Wetter och framförde sitt eget och Södermanlands spelmansförbunds tack till den gamle vännen och medbrodern för all den glädje han skänkt med sin musik och sitt vänliga, fridsamma väsen. Han nedlade också från spelmansförbundet som en sista hälsning en lyra av blommor och förgylld lager. Barnens tack för allt vad den bortgångne varit för dem både som far och vän framfördes av äldste sonen, handelslärare Gösta Bergström, Nyköping. En myckenhet kransar och blommor från släkt och vänner hade också sänts till graven.